

Arkivverket
Postboks 4013 Ullevål Stadion
0806 OSLO

Deres ref
2021/8391

Vår ref
17/763-9

Dato
10. august 2021

Høring - Forslag til endring i riksarkivarens forskrift

Klima- og miljødepartementet (KLD) viser til høring datert 11.5.2021, om forslag til endringer i riksarkivarens forskrift.

Departementet er enig i de fleste av forslagene til endringer i forskriften. Vi mener endringene vil føre til en god oppdatering av forskriften innenfor rammene til gjeldende arkivlov og arkivforskrift.

Departementet er imidlertid ikke enig i alle endringene som forslås i kapittel 7. Vi vil i det følgende gjøre nærmere rede for våre synspunkter på endringsforslagene i dette kapitlet.

I kapittel 7, § 7-3, foreslås det å endre begrepet kassasjonsfrist med oppbevaringstid. KLD er enig i dette forslaget. Vi synes begrepet oppbevaringstid tydeliggjør plikten offentlige organer har til å bevare dokumentasjon i tilstrekkelig lang tid.

Videre foreslås det i kapittel 7, § 7-11, å fjerne bevaringspåbudet for rekrutterings- og tilsettingssaker. Arkivverket argumenterer bla. med at det ikke er behov for langvarig oppbevaring av dette materialet, og at mengden materiale er stor i forhold til informasjonsinnholdet i materialet. Arkivverket fortsetter med en juridisk vurdering av konsekvensene av forslaget og konkluderer med at rekrutterings- og tilsettingssaker har verdi som dokumentasjon f. eks. i forbindelse med klagesaker etter likestillings- og diskrimineringsloven og statsansatteloven. Arkivverket foreslår at offentlige organer selv må ivareta dokumentasjonsbehovet i forhold til annet regelverk.

Arkivverket skriver i tillegg at mange av de sammen argumentene som taler for å oppheve det generelle bevaringspåbudet for rekrutterings- og tilsettingssaker, også vil gjelde for saker om oppfølging av de enkelte ansatte, dvs. personalmapper. Arkivverket understreker at personalmappene dokumenterer langvarige rettigheter for enkeltpersoner og ikke må kasseres for tidlig. Dokumentasjonen må altså oppbevares svært lenge, i alle fall i en persons levetid og ofte enda lengre. Arkivverkets forslag, er at personalmapper oppbevares hos organet i 110 år. Arkivverket skriver videre at de pr. nå ikke nok har kunnskap om hvordan denne bevaringen skal løses for digitalt skapt materiale og hva det eventuelt vil koste.

KLD er ikke enig i disse endringsforslagene. Selv om Arkivverket vil utarbeide retningslinjer for vurdering av bevaringsverdi av rekrutterings- og tilsettingssaker, vil hvert organ måtte gjøre skjønnsmessige vurderinger. Departementet mener at denne typen dokumentasjon bla. viser konkrete eksempler på hvordan arbeidslivet utvikler seg, og dermed inneholder viktig informasjon om samfunnsutviklingen. Vi mener det vil være svært sårbart at hvert enkelt organ skal vurdere materialets bevaringsverdi. Vi ser at det kan bli ulik praksis for vurderingene, og vi frykter at viktig dokumentasjon kan gå tapt. Vi mener derfor det ikke bør være de enkelte organene som skal avgjøre hva som kan kasseres av dette materialet. I tillegg vil det bli ressurskrevende for hvert enkelt organ å foreta vurderinger av bevaringsverdi av dette materialet.

Videre mener KLD at organene ikke bør bevare disse sakene selv. For å sikre at vi ivaretar enkeltpersoners rettigheter, vil hvert enkelt organ måtte oppbevare store deler materiale i svært lang tid. Dette vil spesielt gjelde personalmappene. Som Arkivverket skriver, dokumenterer personalmapper langvarige rettigheter for enkeltpersoner, og de må ikke kasseres for tidlig. KLD mener at det pr. nå er svært vanskelig å vurdere hvordan vi skal kunne løse en slik langtidsoppbevaring av dette materialet. Det vil være enkelte utfordringer når det gjelder å bevare papirmateriale, men de aller største utfordringene vil gjelde digitalt skapt materiale. I likhet med Arkivverket, har vi i dag ikke nok kunnskap om hvordan digital langtidslagring av dette materialet skal kunne løses.

Det er også vanskelig å se for seg hva en slik langtidslagring vil koste. Vår vurdering er imidlertid at dette med stor sannsynlighet, vil bli svært ressurskrevende og kostbart. En slik endring av forskriften, vil innebære kostnader for hvert enkelt organ i svært mange år.

Det er mulig at dette punktet i forskriften kan endres på sikt, men det kan ikke skje nå når det er svært uklart hvordan langtidsoppbevaringen vil kunne gjennomføres. KLD ser at det vil bli særlig store utfordringer med å bevare personalmappene i 110 år. Hvis det skal gjøres endringer i forskriften om bevaring av dette materialet, mener departementet at materialet må oppbevares hos Arkivverket fram til kassasjon.

KLD har ingen øvrige merknader til forslag til endring i riksarkivarens forskrift.

Vedlagt følger høringssvar fra Miljødirektoratet. Direktoratet gir innspill på vegne av alle arkivene i miljøforvaltningen, inkludert Riksantikvaren som stod som mottaker av høringen.

Med hilsen

Gustav Gudbrandsen (e.f.)
underdirektør

Camilla Aass
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer